

Διδαχή τήν Κυριακή τῶν Μυροφόρων Γυναικῶν γιά τή νέκρωση τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος

Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ¹ μᾶς μίλησε σήμερα γιά τόν ἄθλο τῶν ἁγίων γυναικῶν πού ἀκολουθοῦσαν τόν Κύριο στά χρόνια τῆς ἐπίγειας παρουσίας Του καί πού εἶχαν παραβρεθεῖ στά παθήματά Του, στή σταύρωση καί στήν ταφή Του. Ἡ ταφή εἶχε γίνει τό βράδυ τῆς Παρασκευῆς². Ὅταν ἡ κακία τῶν Ἰουδαίων ξεχύθηκε σάν τήν πύρινη λάβα τῆς φλογοβόλας Αἴτνας ἐναντίον ὄχι μόνο τοῦ Κυρίου ἀλλά καί ὄλων τῶν μαθητῶν Του, τότε οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι ἀναγκάστηκαν νά κρυφτοῦν ἢ νά παρακολουθοῦν ἀπό μακριά τά γεγονότα³. Μόνο ὁ μαθητής τῆς ἀγάπης, ἡ ὁποία πάντοτε «διώχνει τόν φόβο»⁴, εἶχε παρασταθεῖ ἀδιάλειπτα στόν Διδάσκαλό του ὡς τό τέλος⁵.

Μετά τή σταύρωση τοῦ Κυρίου, ἕνας κρυφός μαθητής Του —κρυφός, ἐπειδή ἦταν μέλος τοῦ ἰουδαϊκοῦ Συνεδρίου καί φοβόταν τά ὑπόλοιπα μέλη—, ὁ Ἰωσήφ, νικᾶ ξαφνικά ὄλο τόν φόβο, ὅλους τούς δισταγμούς, ὅλες τίς

1. Μάρκ. 15:43-16:8. Πρβλ. Μαθ. 27:57-28:10. Λουκ. 23:50-24:9.

2. Βλ. Μάρκ. 15:42.

3. Βλ. Μαθ. 26:56.

4. Α' Ἰω. 4:18.

5. Βλ. Ἰω. 19:25-30.

ἀναστολές, πού τόν συγκρατοῦσαν ὡς τότε, καί πηγαίνει στόν Πιλάτο, τόν ψυχρό καί σκληρόκαρδο Πιλάτο· πηγαίνει καί τοῦ ζητάει τό σῶμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ⁶. Ὁ Πιλάτος προστάζει νά τοῦ τό δώσουν. Κι ἐκεῖνος τό παίρνει καί τό ἐνταφιάζει εὐλαβικά.

Τό Εὐαγγέλιο παρουσιάζει τή λήψη καί τόν ἐνταφιασμό τοῦ σώματος τοῦ Κυρίου ἀπό τόν Ἰωσήφ σάν μιά πράξη μεγαλόψυχη, ἀνδρεία. Καί, πράγματι, τέτοια ἦταν. Ἔνα μέλος τοῦ Συνεδρίου ἐναντιώνεται στό Συνέδριο, πού εἶχε διαπράξει τή θεοκτονία, ἐναντιώνεται σ' ὀλόκληρη τήν Ἱερουσαλήμ, πού εἶχε συμπράξει στή θεοκτονία, καί κατεβάζει ἀπό τόν Σταυρό τό σῶμα τοῦ Θεανθρώπου, πού θανατώθηκε ἀπό ἀνθρώπους. Τό κατεβάζει καί τό φέρνει σ' ἕναν κῆπο, κοντά στίς πύλες τοῦ τείχους τῆς πόλης. Ἐκεῖ, στήν ἐρημιά καί τήν ἡσυχία, κάτω ἀπό τή σκιά τῶν δένδρων, σ' ἕνα καινούργιο μνημα λαξευμένο σέ βράχο, τοποθετεῖ τό σῶμα μέ τό ὁποῖο ἐξαγοράστηκαν τά σώματα καί οἱ ψυχές ὄλων τῶν ἀνθρώπων, ἀφοῦ πρῶτα τό ἄλειψε μέ ἀρώματα καί τό τύλιξε σ' ἕνα ὀλοκάθαρο σεντόνι, ὅπως τυλίγεται, πρίν ταφεῖ, ἕνας ἀμύθητος θησαυρός. Στόν ἐνταφιασμό ἔλαβε μέρος κι ἕνα ἄλλο μέλος τοῦ Συνεδρίου, ὁ Νικόδημος, πού κάποτε εἶχε ἐπισκεφθεῖ νύχτα τόν Κύριο, ἀναγνωρίζοντάς Τον ὡς ἀπεσταλμένο τοῦ Θεοῦ⁷. Ἀφοῦ κύλησε μιά μεγάλη πέτρα κι ἔκλεισε τήν εἴσοδο τοῦ μνηματος, ὁ Ἰωσήφ ἔφυγε. Τό Συνέδριο παρακολουθοῦσε τίς κινήσεις του. Μετά τήν ἀναχώρησή του, λοιπόν, φρόντισαν νά σφραγίσουν τήν ταφόπετρα καί νά βάλουν

6. Βλ. Μάρκ. 15:42-47. Πρβλ. Ματθ. 27:57-61. Λουκ. 23:50-56. Ἰω. 19:38-42.

7. Βλ. Ἰω. 3:1 κ.έ.

φρουρά μπροστά στον τάφο. Ἐτσι, ὁ ἐνταφιασμός τοῦ Κυρίου εἶχε καί τῶν ἐχθρῶν Του τή μαρτυρία.

Μέσα στήν παραφορά τοῦ μίσους τους πρὸς τόν Θε-άνθρωπο, τά μέλη τοῦ Συνεδρίου, διαπράττοντας τό μεγαλύτερο κακούργημα, πρόσφεραν καί τή μεγαλύτερη θυσία: Μέ τή σφαγή τοῦ πανάγιου Θύματος, λύτρωσαν τήν ἀνθρωπότητα, δίνοντας τέλος στίς συνεχεῖς καί ἄκαρπες θυσίες, πού προσφέρονταν σύμφωνα μέ τίς διατάξεις τοῦ ἰουδαϊκοῦ νόμου. Ὁ Ἰωσήφ καί ὁ Νικόδημος, ὅμως, μέλη τοῦ Συνεδρίου κι αὐτοί, ἐκπροσωπώντας μέ τήν καλή τους προαίρεση ὅλους τούς δικαίους τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, πραγματοποίησαν τόν ἐνταφιασμό τοῦ Λυτρωτῆ τῶν ἀνθρώπων. Μ' αὐτή τήν πράξη ὀλοκλήρωσαν καί ἐπισφράγισαν τήν εὐσεβῆ διαγωγή τῶν παλιοδιαθηκικῶν ἀνθρώπων τοῦ Θεοῦ. Ἀπό ἴδῶ ἀρχίζει ἡ διακονία τῶν καινοδιαθηκικῶν ἐργατῶν τοῦ Κυρίου.

Οἱ ἅγιες γυναῖκες, οἱ μαθήτριες τοῦ Χριστοῦ, δέν ὑστεροῦσαν ἔναντι τοῦ Ἰωσήφ σέ γενναιοψυχία καί αὐταπάρνηση. Παραβρέθηκαν στον ἐνταφιασμό τοῦ Διδασκάλου τους τήν Παρασκευή. Τό Σάββατο, ἡμέρα ἀργίας καί ἀναπαύσεως σύμφωνα μέ τόν ἰουδαϊκό νόμο, ἄφησαν καί τοῦ Κυρίου τό σῶμα ν' ἀναπαυθεῖ κλεισμένο μέσα στό σκοτάδι καί τήν ἡσυχία τοῦ τάφου. Σκοπεύοντας νά τό ἀλείψουν μέ ἀρώματα, γιά νά ἐκφράσουν ἔτσι τήν ἀγάπη τους πρὸς τόν Θεάνθρωπο, μόλις ἐπέστρεψαν ἀπό τήν ταφή Του, ἀγόρασαν σημαντική ποσότητα εὐωδιαστῶν οὐσιῶν καί περίμεναν νά περάσει τό Σάββατο.

Τήν ἄλλη μέρα —αὐτή πού ὀνομάζουμε σήμερα Κυριακή—, μόλις ἀνέτειλε ὁ ἥλιος, οἱ εὐσεβεῖς γυναῖκες κίνησαν γιά τόν τάφο. Στόν δρόμο θυμήθηκαν πῶς ἦταν κλεισμένος μέ μιά πολύ μεγάλη πέτρα. Προβληματι-

σμένες, ἄρχισαν νά λένε μεταξύ τους: «Ποιός θά μᾶς κυλήσει τήν πέτρα ἀπό τήν εἴσοδο τοῦ μνήματος;»⁸. Μόλις, ὅμως, ἔφτασαν στόν τάφο, τόν βρῆκαν ἀνοιχτό. Ἕνας φωτεινός καί δυνατός ἄγγελος εἶχε κυλήσει τήν ταφό-πετρα ἀπό τόν τόπο τῆς. Μετά τήν ἀνάστασι τοῦ Κυρίου, ὁ ἄγγελος ἐκεῖνος κατέβηκε ἀπό τόν οὐρανό στόν τάφο, πού εἶχε χωρέσει τόν Ἀχώρητο στό σύμπαν, ἔσπειρε τόν φόβο στους φρουρούς, ἔσπασε τίς σφραγίδες καί μετατόπισε τήν πέτρα. Ὑστερα κάθησε πάνω τῆς, περιμένοντας τίς γυναῖκες. Ὅταν αὐτές ἦρθαν, τούς γνωστοποίησε τήν ἀνάστασι τοῦ Κυρίου, προστάζοντάς τες νά ἐνημερώσουν καί τούς ἀποστόλους.

Γιά τήν ἀγάπη καί τήν ἀφοσίωσή τους στόν Θεάνθρωπο, γιά τήν προθυμία καί τήν ἀποφασιστικότητα τους νά τιμήσουν τό πανάγιο σῶμα Του, πού ἀδιάλειπτα τό φρουροῦσαν οἱ στρατιῶτες καί πού στενά τό ἐπιτηροῦσε ὁ φθόνος τοῦ ἰουδαϊκοῦ Συνεδρίου, οἱ ἅγιες γυναῖκες πῆραν πρῖν ἀπό κάθε ἄλλον ἄνθρωπο τήν ἀκριβή καί ἀξιόπιστη εἶδησι τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, γιά νά γίνουν στή συνέχεια οἱ πρῶτοι καί φλογεροί κήρυκές τῆς, καθῶς τήν πληροφορήθηκαν ἀπό στόμα ἀγγέλου. Στόν ὑπερέτελιο Θεό δέν ὑπάρχει μεροληψία. Μπροστά Του ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἴσοι. Ὅποιος ἀφοσιώνεται σ' Ἐκεῖνον μέ αὐταπάρνησι, ἀξιώνεται νά λάβει πλούσια τή χάρι Του καί τίς ξεχωριστές δωρεές Του.

«Ποιός θά μᾶς κυλήσει τήν πέτρα ἀπό τήν εἴσοδο τοῦ μνήματος;». Τά λόγια τοῦτα τῶν ἁγίων γυναικῶν ἔχουν ἓνα μυστικό νόημα, νόημα τόσο διδακτικό, πού ἡ ἀγάπη πρὸς τόν πλησίον καί ἡ ἐπιθυμία τῆς ψυχικῆς του ὠφέλειας δέν μᾶς ἐπιτρέπουν νά τό παρασιωπήσουμε.

8. Μάρκ. 16:3.

Τάφος είναι ή καρδιά μας. Ναός ήταν, αλλά έγινε τάφος. Σ' αυτήν μπαίνει ό Χριστός μέ τό Μυστήριο του Βαπτίσματος, για νά κατοικεί μέσα μας καί νά ενεργεί μέσα μας. Έτσι, ή καρδιά, ως κατοικία καί ναός του Κυρίου, αγιάζεται. Έμεις, όμως, ζωογονώντας τον άμαρτωλό έαυτό μας, τον «παλιό άνθρωπο»⁹, καί ενεργώντας συνεχώς σύμφωνα μέ τίς ροπές τής μεταπτωτικής θελήσεώς μας, τής δηλητηριασμένης από τήν άπατηλή λογική μας, άφαιρούμε τελικά από τον Χριστό τή δυνατότητα νά ενεργεί μέσα μας. Ό Χριστός, ώστόσο, πού μπήκε μέσα μας μέ τό Βάπτισμα, έξακολουθει νά παραμένει μέσα μας, αλλά μοιάζει νά είναι άφαντος καί νεκρωμένος από τήν κακή διαγωγή μας. Έτσι, ό άχειροποίητος ναός του Θεού, ή καρδιά μας, μετατρέπεται σέ στενόχωρο καί σκοτεινό τάφο, πού ή είσοδός του κλείνεται μέ πέτρα πολύ μεγάλη. Οί έχθροί του Θεού τοποθετούν φρουρά στον τάφο καί σφραγίζουν τήν ταφόπετρα, ώστε κανείς νά μήν μπορεί νά τή μετακινήσει. Η νέκρωση τής καρδιάς είναι πιά διπλά έξασφαλισμένη. Έγινε ό,τι ήταν δυνατόν για νά προληφθει, νά έμποδιστει, νά καταστει άνέφικτη ή άνάσταση.

Ταφόπετρα είναι ή αδυναμία τής ψυχής πού τρέφει καί συντηρεί όλες τίς άλλες αδυναμίες. Άναισθησία τήν όνομάζουν οί άγιοι πατέρες¹⁰. Πολλοί θά ρωτήσουν: “Πρόκειται για άμαρτία; Ούτε καν τήν έχουμε άκούσει”. Σύμφωνα μέ τούς πατέρες, αναισθησία είναι ή νέκρωση των πνευματικων αισθήσεων, είναι ό άόρατος θάνατος του ανθρώπινου πνεύματος μέσα σ' ένα ζωντανό άνθρωπο σωμα.

9. Βλ. Έφ. 4:22.

10. Βλ. Όσίου Ιωάννου του Σιναΐτου, *Κλίμαξ*, ΙΖ'.

“Υστερ’ ἀπό μιὰ μακροχρόνια σωματική ἀσθένεια, ἐξαντλοῦνται οἱ δυνάμεις καί ἀτονοῦν οἱ ἰκανότητες τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος. Ἡ ἀσθένεια, βέβαια, παύει νά ταιλαιπωρεῖ τό σῶμα καί ἐγκαταλείπει τόν ἄνθρωπο· τόν ἐγκαταλείπει, ὅμως, ἐξαντλημένο καί ἀνίκανο γιά δραστηριότητα, σάν πεθαμένο, μολονότι αὐτός δέν παρουσιάζει κανένα παθολογικό σύμπτωμα. Τό ἴδιο ἀκριβῶς συμβαίνει καί μέ τό ἀνθρώπινο πνεῦμα. Ἡ μακροχρόνια ἁμαρτωλή διαγωγή μέ τίς συνεχεῖς πτώσεις, μέ τούς συνεχεῖς περισπασμούς, μέ τή λήθη τοῦ Θεοῦ καί τῆς αἰωνιότητος, μέ τήν καταπάτηση ἢ τήν πλημμελή τήρηση τῶν ἐντολῶν τοῦ Εὐαγγελίου, ἀφαιρεῖ ἀπό τό πνεῦμα τή φυσική του πνευματική ζωή καί οὐσιαστικά τό νεκρώνει. Συνεχίζει νά ὑπάρχει μέσα μας τό πνεῦμα, ἀλλά ἔχει πάψει πιά νά ζεῖ πνευματικά. Ὅλες οἱ δυνάμεις του κατευθύνονται στά ὑλικά, στά μάτια, στά ἐφάρμαρτα.

“Ὅποιος ἀπό μᾶς θελήσει νά ἐξετάσει ἀπροκάλυπτα καί σέ βάθος τήν ψυχή του, θά διαπιστώσει ὅτι αὐτή συνέχεται ἀπό τήν ἀναισθησία, καί θά ἀντιληφθεῖ ὅτι πρόκειται γιά κατάσταση ἀφύσικη καί πολύ σοβαρή, κατάσταση πού μαρτυρεῖ νέκρωση τοῦ πνεύματος.

“Ὅταν διαβάζουμε τίς ἱερές Γραφές, τί ἀνία μᾶς πιάνει! Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ μᾶς φαίνεται δυσνόητος, ἀνούσιος, παράξενος! Πόσο θέλουμε νά σταματήσουμε τή μελέτη του! Γιατί; Ἐπειδή δέν συμμαριζόμαστε τόν λόγο τοῦ Θεοῦ. Ὅταν, πάλι, στεκόμαστε σέ προσευχή, τί ξηρότητα καί τί ψυχρότητα αἰσθανόμαστε! Πόσο βιαζόμαστε νά τελειώσουμε αὐτή τή ρηγή καί ἀπρόσεκτη προσευχή μας! Γιατί; Ἐπειδή εἴμαστε οὐσιαστικά ξένοι πρὸς τόν Θεό, μή νιώθοντας τήν παρουσία Του· ἐπειδή ἡ πίστη μας εἶναι νεκρή. Ἐχουμε λησμονήσει τήν αἰωνιότητα, λές καί δέν συγκαταλεγόμαστε, ὅπως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, στόν

ἀριθμό ἐκείνων πού ὀφείλουν νά μποῦν στήν ἀπέραντη ἀγκαλιά της, λές καί δέν θ' ἀντιμετωπίσουμε, ὅπως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, τόν θάνατο πρόσωπο μέ πρόσωπο. Γιατί; Ἐπειδή ἔχουμε προσκολληθεῖ ὀλόψυχα στά ὑλικά ἀγαθά. Γι' αὐτό ποτέ δέν σκεφτόμαστε καί δέν θέλουμε νά σκεφθοῦμε τήν αἰωνιότητα, γι' αὐτό χάσαμε τήν εὐεργετική αἴσθησή της, ἀποκτώντας τήν ψευδαίσθησι πώς ἡ ἐπίγεια ζωὴ εἶναι ἀτέλειωτη. Τόσο ἔχουμε ἀπατηθεῖ ἀπό τήν ψευδαίσθησι τῆς μονιμότητας τοῦ ἐγκόσμιου βίου, ὥστε ἐνεργοῦμε πάντοτε σύμφωνα μ' αὐτήν, προσφέροντας τίς ἱκανότητες τῆς ψυχῆς καί τοῦ σώματός μας θυσία στή φθορά καί ἀδιαφορώντας γιά τόν ἄλλο κόσμο, ὅπου ἀργά ἢ γρήγορα θά μετοικήσουμε.

Γιατί τρέχουν ἀπό τό στόμα μας σάν ἀπό ἀστείρευτη πηγή τά περιττά καί ἀνώφελα λόγια, τά ἄτοπα ἀστεῖα, οἱ ἐπικρίσεις καί οἱ κοροϊδίες τῶν ἄλλων; Γιατί σπαταλᾶμε τόσες ὥρες σέ κούφιας διασκεδάσεις, χωρὶς νά τίς χορταίνουμε; Γιατί οἱ μάταιες ἀσχολίες μας διαδέχονται ἡ μία τήν ἄλλη, ἐνῶ καθόλου δέν ἀσχολούμαστε μέ τίς ἁμαρτίες μας, καθόλου δέν μετανοοῦμε καί καθόλου δέν κλαῖμε γι' αὐτές; Ἐπειδή ἔχουμε ἀγαπήσει τήν ἁμαρτία, καθετί πού μᾶς ὀδηγεῖ στήν ἁμαρτία καί καθετί πού μᾶς κρατᾶ στήν ἁμαρτία, ἐνῶ, ἀπεναντίας, ἔχουμε ἀποξενωθεῖ ἐκούσια ἀπό τήν ἀρετή, ἀπό καθετί πού μᾶς ὀδηγεῖ στήν ἀρετή καί ἀπό καθετί πού μᾶς κρατᾶ στήν ἀρετή.

Ἡ ἀναισθησία, μιά εἰρήνη ἐχθρική πρὸς τόν Θεό, φυτεύεται στήν ψυχὴ μας ἀπό τοὺς ἐχθρούς τοῦ Θεοῦ, τοὺς δαίμονες, μέ τὴ συνέργεια τῆς δικῆς μας προαιρέσεως. Στὴ συνέχεια ἀναπτύσσεται καί ἰσχυροποιεῖται, ἂν ζοῦμε κοσμικά, ἂν ἀκολουθοῦμε τὴ λογικὴ καί τὸ θέλημα τῆς πεσμένης φύσεώς μας, ἂν δέν τηροῦμε μέ ἀκρίβεια τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ. "Ὅταν ἡ ἀναισθησία ἐδραι-

ωθεῖ στήν ψυχὴ τόσο, πού νά γίνει σάν φυσική ιδιότητά της, τότε ὁ ἁμαρτωλὸς κόσμος καί οἱ κοσμοκράτορες δαίμονες σφραγίζουν τήν ταφόπετρα. Αὐτό τό σφράγισμα εἶναι ἡ κοινωνία τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος μέ τά πονηρά πνεύματα, εἶναι ἡ ἀποδοχή ἀπό τό ἀνθρώπινο πνεῦμα τῶν ὑποβολῶν πού τοῦ δημιουργοῦν τά πονηρά πνεύματα, εἶναι ἡ ὑποταγή στήν τυραννική ἐξουσία τῶν πονηρῶν πνευμάτων.

«Ποιός θά μᾶς κυλήσει τήν πέτρα ἀπό τήν εἴσοδο τοῦ μνήματος;» —ἐρώτημα γεμάτο ἔγνοια, γεμάτο θλίψη, γεμάτο ἀπορία. Νιώθουν αὐτή τήν ἔγνοια, αὐτή τή θλίψη κι αὐτή τήν ἀπορία οἱ ψυχές ἐκεῖνες πού κατευθύνονται πρὸς τόν Κύριο, ἔχοντας ἀφήσει πίσω τους τόν κόσμο καί τήν ἁμαρτία. Γνωρίζουν πόσο φοβερή εἶναι ἡ ἀναισθησία. Ἐπιθυμοῦν νά προσεύχονται μέ κατάνυξη, νά μελετοῦν τόν λόγο τοῦ Θεοῦ μέ ζῆλο καί νά συναισθάνονται μέ πόνο τήν ἁμαρτωλότητά τους· ἐπιθυμοῦν, κοντολογίς, ν' ἀνῆκουν στήν οἰκογένεια τοῦ Θεοῦ¹¹, ἀλλά συναντοῦν μίαν ἀπροσδόκητη ἀντίσταση ἀπό τόν ἴδιο τους τόν ἑαυτό, ἀντίσταση ἄγνωστη στούς δούλους τῆς ἁμαρτίας: τήν ἀναισθησία τῆς καρδιάς. Ἡ καρδιά, ἔχοντας προσβληθεῖ ἀπό τήν προηγούμενη ἀμελή καί ράθυμη ζωὴ σάν ἀπό θανάσιμη ἀσθένεια, δέν παρουσιάζει κανένα σημάδι ζωῆς. Ὁ νοῦς μάταια συγκεντρώνει σκέψεις γιά τόν θάνατο, γιά τήν Κρίση τοῦ Θεοῦ, γιά τά βάσανα τοῦ ἄδη, γιά τήν εὐφροσύνη τοῦ παραδείσου, καί μάταια προσπαθεῖ νά κεντρίσει ἔτσι τήν καρδιά. Αὐτή παραμένει ἀδιάφορη, σάν νά μὴν ἔχουν καμιά σχέση μαζί της ἡ κατάσταση τῆς πτώσεως, ὁ θάνατος, ἡ Κρίση, ὁ ἄδης, ὁ παράδεισος. Αὐτή ἔχει πέσει σέ ὕπνο βαθύ,

11. Πρβλ. Ἐφ. 2:19.

ύπνο θανάσιμο. Κοιμάται ναρκωμένη από τό δηλητήριο τῆς ἁμαρτίας. «Ποιός θά μᾶς κυλήσει, λοιπόν, τήν πέτρα ἀπό τήν εἴσοδο τοῦ μνήματος;». Εἶναι «πάρα πολύ μεγάλη».

Σύμφωνα μέ τή διδασκαλία τῶν ἁγίων πατέρων, γιά τήν ἐξάλειψη τῆς ἀναισθησίας χρειάζεται ἀπό τήν πλευρά τοῦ ἀνθρώπου διαρκής καί ὑπομονετικός ἀγώνας, χρειάζεται σταθερή εὐσεβής ζωή. Μέ τέτοια ζωή πολεμεῖται ἡ ἀναισθησία. Ἀλλά γιά νά θανατωθεῖ ὁ θάνατος αὐτός τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, δέν ἐπαρκοῦν οἱ ἀνθρώπινες δυνάμεις. Ἀπαιτεῖται καί ἡ ἐνέργεια τῆς θείας χάριτος. Ἄγιος ἄγγελος, μέ ἐντολή τοῦ Θεοῦ, κατεβαίνει γιά νά βοηθήσει τήν ψυχή πού ἀγωνίζεται μέ κόπο. Κυλᾷ τήν πέτρα τῆς σκληρότητας ἀπό τήν καρδιά, γεμίζοντας τήν κατάνυξη, καί εὐαγγελίζεται στήν ψυχή τήν ἀνάστασή της¹². Ἡ κατάνυξη εἶναι τό πρῶτο σημάδι τῆς ἀναζωογονήσεως τῆς καρδιᾶς, ἡ ὁποία ἀρχίζει πιά νά αἰσθάνεται τόν Θεό καί ν' ἀτενίζει τήν αἰωνιότητα. Τί εἶναι, ὅμως, ἡ κατάνυξη; Εἶναι τό αἶσθημα τῆς συμπόνιας γιά τόν ἴδιο τόν ἁμαρτωλό ἑαυτό μας, γιά τήν ἄθλια κατάστασή μας, τήν κατάσταση τῆς πώσεως καί τοῦ αἰώνιου θανάτου. Εἶναι τό αἶσθημα πού κυρίεψε τίς καρδιές τῶν κατοίκων τῆς Ἱερουσαλήμ, ὅταν ἄκουσαν τό πρῶτο κήρυγμα τοῦ ἀποστόλου Πέτρου. «Ἐνιωσαν κατάνυξη στίς καρδιές τους»¹³, λέει ἡ Γραφή, καί ἀμέσως δέχτηκαν τόν Χριστιανισμό.

Τό σῶμα τοῦ Κυρίου δέν εἶχε ἀνάγκη τά ἀρώματα τῶν γυναικῶν. Τό ἄλειμμα μ' αὐτά τό πρόλαβε ἡ ἀνάσταση. Ἀλλά οἱ ἅγιες ἐκεῖνες γυναῖκες, ἀγοράζοντας

12. Πρβλ. Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Σιναΐτου, ὁ.π., Α', 13.

13. Πράξ. 2:37.

μύρα ἀμέσως μετά τήν ἐπιστροφή τους ἀπό τήν ταφή, πηγαίνοντας στόν ζωφόρο τάφο μέ τίς πρῶτες κιόλας ἀκτίνες τοῦ ἥλιου καί κατανικώντας τόν φόβο πού προκαλοῦσαν τόσο τό φθονερό Συνέδριο ὅσο καί οἱ ὀπλισμένοι φρουροί τοῦ τάφου, ἀπέδειξαν ἔμπρακτα τά αἰσθήματα πού ἔκλειναν στήν καρδιά τους γιά τόν Κύριο. Τά μύρα τους ἦταν περιττά. Ἄνταμείφθηκαν ἑκατονταπλάσια μέ τήν ἐμφάνιση τοῦ ἀγγέλου, ἐμπειρία πρωτόγνωρη καί συγκλονιστική γι' αὐτές, μέ τήν εἶδηση τῆς ἀναστάσεως τοῦ Θεανθρώπου, εἶδηση πέρα γιά πέρα ἀξιόπιστη, καί μέ τή συνακόλουθη ἐπίγνωση τῆς ἀναστάσεως τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως.

Ὁ Θεός δέν ἔχει ἀνάγκη τήν ἀφιέρωση τῆς ζωῆς μας, τήν ἀφιέρωση τῶν δυνάμεων καί τῶν ἱκανοτήτων μας σ' Αὐτόν. Ἐμεῖς τήν ἔχουμε ἀνάγκη. Ἄς τήν προσφέρουμε, λοιπόν, σάν εὐωδιαστό μύρο στόν τάφο τοῦ Κυρίου. Ἄς ἀγοράσουμε χωρίς καθυστέρηση τό μύρο, τήν καλή προαίρεση. Ἄς ἀρνούμαστε ἀπό τά νεανικά μας χρόνια κάθε θυσία στήν ἁμαρτία —αὐτό εἶναι τό τίμημα τοῦ μύρου τῆς καλῆς προαιρέσεως. Ἡ δουλεία στήν ἁμαρτία δέν εἶναι δυνατό νά συζευχθεῖ μέ τή διακονία τοῦ Θεοῦ. Ἡ πρώτη ἐξουδετερώνει καί ἀχρηστεύει τή δεύτερη. Ἄς μὴν ἐπιτρέπουμε, λοιπόν, στήν ἁμαρτία νά νεκρώνει στό πνεῦμα μας τό ἐνδιαφέρον γιά τόν Θεό καί γιά καθετί τό θεῖο. Ἄς μὴν ἐπιτρέπουμε στήν ἁμαρτία νά μᾶς σφραγίζει μέ τά δικά της χαρακτηριστικά, νά ἀποκτᾷ τυραννική ἐξουσία πάνω μας.

Ὅποιος παραμένει μέ σταθερότητα κοντά στόν Θεό ἀπό τά ἀθῶα νεανικά του χρόνια, βρίσκεται ἀδιάκοπα κάτω ἀπό τήν ἐπενέργεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί σφραγίζεται μέ χαρακτηριστικά πού ἀπορρέουν ἀπ' Αὐτό. Ἕνας τέτοιος ἄνθρωπος ἀποκτᾷ μέ τόν καιρό ζωντανή,

βιωματική, εμπειρική γνώση τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ καί τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ἀναγεννᾶται πνευματικά ἀπό τόν Κύριο καί γίνεται, σύμφωνα μέ τήν ἐντολή Του¹⁴, κήρυκας τῆς ἀναστάσεως στους ἀδελφούς του.

“Οποῖος ἀπό ἄγνοια ἢ ἀδυναμία ὑποδουλώθηκε στήν ἁμαρτία, ἦρθε σέ κοινωνία μέ τά πονηρά πνεύματα καί ἔχασε τόν πνευματικό του σύνδεσμο μέ τόν Θεό, τούς ἀγγέλους καί τούς ἁγίους, αὐτός ἄς θεραπεύσει τόν ἑαυτό του μέ τή μετάνοια. Ἄς μὴν ἀναβάλλουμε ἀπό μέρα σέ μέρα τή θεραπεία μας, γιατί, ἂν μᾶς ἀρπάξει ὁ θάνατος ξαφνικά, πρὶν μετανοήσουμε, δέν θά ὀδηγηθοῦμε στόν τόπο τῆς ἀτελεύτητης ἀναπαύσεως καί εὐφροσύνης, ἀλλά θά ριχθοῦμε σάν τά ἄχρηστα ζιζάνια¹⁵ στήν ἄσβεστη φωτιά τοῦ ἄδν.

Ἡ θεραπεία τῶν ἀδυναμιῶν, ὅταν αὐτές ἔχουν χρονίσει, δέν εἶναι τόσο εὐκόλη καί τόσο γρήγορη, ὅσο φαντάζονται οἱ ἄπειροι καί οἱ ἀνίδεοι ἀπό πνευματικό ἀγώνα. Γι’ αὐτό ἀκριβῶς ἡ εὐσπλαχνία τοῦ Θεοῦ μᾶς δίνει καιρό γιά μετάνοια. Γι’ αὐτό ἀκριβῶς ὅλοι οἱ ἅγιοι ἰκέτευαν τόν Κύριο νά παρατείνει ἔστω καί λίγο τήν ἐπίγεια ζωή τους, προκειμένου νά μετανοήσουν¹⁶. Χρειάζεται χρόνος γιά τήν ἐξάλειψη τῶν σφραγίδων —τῶν στιγμάτων— τῆς ἁμαρτίας. Χρειάζεται χρόνος γιά νά σφραγιστοῦμε ἀνεξάλειπτα ἀπό τά εὐλογημένα χαρακτηριστικά πού δημιουργοῦνται μέ τήν ἐπενέργεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Χρειάζεται χρόνος γιά τήν κάθαρσή μας ἀπό τούς ψυχικούς ρύπους. Χρειάζεται χρόνος γιά τήν ἔνδυσή μας μέ τόν χιτώνα τῶν ἀρετῶν καί γιά τόν

14. Βλ. Ματθ. 28:10.

15. Πρβλ. Ματθ. 13:30, 38-42.

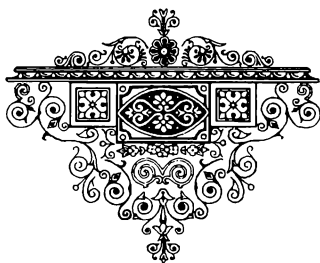
16. Βλ. *Τὸ Γεροντικόν*, Ἀββάς Σισώης ὁ Μέγας, ἀπόφθεγμα μθ’.

στολισμό μας μέ τίς θεάρεστες ιδιότητες τῶν κατοίκων τοῦ οὐρανοῦ.

Ὁ Χριστός θ' ἀναστηθεῖ στόν ἄνθρωπο πού ἔχει ἐτοιμαστεῖ κατάλληλα. Καί τότε ὁ τάφος, ἡ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου, θά γίνει ναός τοῦ Θεοῦ.

«Ἀνάστα, Κύριε, σῶσόν με, ὁ Θεός μου»¹⁷.

Σ' αὐτή τή μυστική καί συνάμα πραγματική ἀνάστασις ἔγκειται ἡ σωτηρία μας. Ἄμήν.

17. Ψαλμ. 3:8.